ปีที่ 31 ฉบับที่ 4 ตุลาคม-ธันวาคม 2568 ISSN 2985-2196 (Online)

แนวทางการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการวัดและประเมินผลการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายศรีบูรพา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1

A Management Guideline for Improving the Efficiency of Educational Measurement and Evaluation of Schools in the Sri Burapha Network Group, Muang District, under the Office of Chiang Mai Primary Educational Service Area 1

แววฤทัย ไชยมงคล*

Waewruethai Chaimongkol

ณัฐิยา ตันตรานนท์**

Nuttiya Tantranont

มนัส สุวรรณ***

Manat Suwan

Received : May 25, 2024

Revised : July 10, 2024

Accepted : August 5, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารจัดการการวัดและประเมินผลการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายศรีบูรพา 2) ศึกษาการบริหารจัดการการวัดและประเมินผลการศึกษาในโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ และ 3) สร้างแนวทางการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการวัดและประเมินผลการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายศรีบูรพา ผู้ให้ข้อมูลแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ประกอบด้วย 1) ครูผู้สอน 110 คน รวมทั้งผู้บริหารและผู้ปฏิบัติการด้านการวัดและประเมินผล 20 คน 2) ผู้บริหารและครูผู้สอน 5 คน และ 3) ผู้เชี่ยวชาญ 7 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ผลการวิจัย พบว่า 1) ในภาพรวมโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายศรีบูรพามีการดำเนินการบริหาร

*นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

Master's Student in Educational Administration, Graduate School, Chiang Mai Rajabhat University

**อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

Lecturer in Faculty of Education, Chiang Mai Rajabhat University(Corresponding Author)

e-mail: nuttiya18@gmail.com

***อาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

Lecturer in Graduate School, Chiang Mai Rajabhat University

Vol.31 No.4 October-December 2025 ISSN 2985-2196 (Online)

จัดการการวัดและประเมินผลการศึกษาอยู่ในระดับน้อย 2) ผู้บริหารโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศได้ส่งเสริมครูผู้สอนในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และขับเคลื่อนการดำเนินงานการวัดและประเมินผลการศึกษาตามวงจรคุณภาพ PAOR และ 3) แนวทางการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการวัดและประเมินผลการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายศรีบูรพา ยึดค่านิยม SBP 3 ประการ ประกอบด้วย ความฉลาด (Smart) สร้างความสัมพันธ์ (Build Relationships) และความเป็นมืออาชีพ (Professional) โดยใช้วงจรคุณภาพ PAOR ผู้บริหารมีหน้าที่ในการสนับสนุนให้บุคลากรเรียนรู้ร่วมกันผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ทั้งนี้ผลการประเมินแนวทาง พบว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : การบริหารจัดการ / การพัฒนาประสิทธิภาพ / การวัดและประเมินผลการศึกษา

ABSTRACT

The objectives of this study were to 1) study the management of educational measurement and evaluation of schools in the Sri Burapha network group, 2) study the management of educational measurement and evaluation of the best practice school, and 3) develop a management guideline for improving the efficiency of educational measurement and evaluation of schools in the Sri Burapha Network Group. The key informants consisted of 3 groups including 1) 110 teachers and 20 measurement and evaluation personnels, 2) 5 administrators and teachers, and 3) 7 experts. The research tools used include questionnaires, semi-structured interviews, and evaluation forms of appropriateness and feasibility. The research results showed that 1) there was a low level of administrative management for educational measurement and evaluation of schools in the Sri Burapha network group. 2) administrators from the best practice school support teachers in exchanging their knowledge of measurement and evaluation. Administrators also use the PAOR quality cycle to improve the educational measurement and evaluation of teachers, and 3) the SBP should be considered as essential characteristics for administrators in the Sri Burapha network group, including smart, build relationships, and professional for improving the efficiency of educational measurement and evaluation. Administrators should use the PAOR quality cycle in managing educational measurement and evaluation and support teachers in learning together through professional learning communities (PLC). Lastly, evaluation results of the developed guidelines revealed the appropriateness and feasibility of the guidelines at the highest level.

ปีที่ 31 ฉบับที่ 4 ตุลาคม-ธันวาคม 2568 ISSN 2985-2196 (Online)

Keywords : Management Development / Efficiency Development / Educational Measurement and Evaluation

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันการจัดการศึกษาต้องมุ่งเน้นสู่คุณภาพของผู้เรียนตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาที่ได้ระบุในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 เพื่อให้การศึกษาไทยมีคุณภาพและได้มาตรฐานระดับสากล ซึ่งการวัดและประเมินผลการศึกษาถือเป็นส่วนหนึ่งของการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เพื่อสะท้อนถึงคุณภาพของครูผู้สอนในการจัดการเรียนการสอน คุณภาพของการบริหารจัดการศึกษา รวมทั้งคุณภาพของผู้เรียน (Office of the Education Council, 2017) โดยหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2562) ได้กล่าวถึงเป้าหมายของการวัดและประเมินผลการศึกษาว่า ผู้เรียนมีประสิทธิภาพและมีความรู้ ทักษะ ความสามารถ คุณลักษณะ พร้อมทั้งมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์ ดังนั้น การวัดและประเมินผลการศึกษาจึงเป็นกระบวนการที่สำคัญที่ต้องใช้วิธีการที่หลากหลายให้สอดคล้องและเหมาะสมกับผู้เรียน (Office of the Basic Education Commission, 2019)

การบริหารจัดการการวัดและประเมินผลการศึกษาถือเป็นบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ได้ระบุบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารด้านวิชาการในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และการวัดผล ประเมินผลการศึกษาเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนสามารถวัดและประเมินผลได้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ ตลอดทั้งสามารถนำผลที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาและศักยภาพของผู้เรียน (Ministerial Regulations of Prescribing Criteria and Administration Decentralization Methods for Administration and Educational Management B.E. 2550, 2007) อย่างไรก็ตาม ผลการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการการวัดและประเมินผลการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายศรีบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 พบว่า สถานศึกษายังขาดระบบการติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน และขาดการส่งเสริมการวัดและประเมินผลการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม ส่งผลให้ครูขาดการดำเนินงานการวัดและประเมินผลเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพของผู้เรียน ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยตามที่สถานศึกษากำหนดไว้ (Sri Burapha Network Group, 2023) ซึ่งสอดคล้องกับ Thanasri, Sriprasertpap & Sikkhabandit (2020) ที่พบว่า สถานศึกษาส่วนใหญ่ไม่ค่อยให้ความสำคัญด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา ตลอดทั้งยังขาดแนวทางการบริหารจัดการการวัดและประเมินผลการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน

จากปัญหาและความสำคัญของการวัดและประเมินผลการศึกษา ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะสร้างแนวทางการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการวัดและประเมินผลการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายศรีบูรพา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 เพื่อให้สถานศึกษามีแนวทางในการดำเนินงานที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ สามารถส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการวัดและประเมินผลการศึกษา

Vol.31 No.4 October-December 2025 ISSN 2985-2196 (Online)

นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจของการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการการวัดและประเมินผลการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายศรีบูรพา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1
2. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการการวัดและประเมินผลการศึกษาในโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ
3. เพื่อสร้างแนวทางการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการวัดและประเมินผลการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายศรีบูรพา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods) ใช้วิธีการวิจัยทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ซึ่งมีวิธีการดำเนินการวิจัย 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาการบริหารจัดการการวัดและประเมินผลการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายศรีบูรพา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 ศึกษาจาก 1) ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนจำนวนทั้งหมด 110 คน และ 2) ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติการด้านการวัดและประเมินผล จำนวนทั้งหมด 20 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 6 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษาจำนวน 2 คน หัวหน้าฝ่ายวิชาการจำนวน 6 คน หัวหน้าฝ่ายงานวัดผลจำนวน 6 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แบบสอบถามการบริหารจัดการการวัดและประเมินผลการศึกษา ซึ่งเป็นแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) และ 2) แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเกี่ยวกับการบริหารจัดการการวัดและประเมินผลการศึกษา โดยมีวิธีการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1) ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมากำหนดประเด็นคำถามและสร้างแบบสอบถามการบริหารจัดการการวัดและประเมินผลการศึกษา

2) นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน พิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา แล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence : IOC) โดยค่า IOC ที่ได้อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 จากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try out) กับครูโรงเรียนบ้านสันกำแพง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 30 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.814 จากนั้นนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลกับประชากรจำนวน 110 คน แล้วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้การหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3) นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์แบบสอบถามมาสร้างแบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารจัดการการวัดและประเมินผลการศึกษา มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด จากนั้นเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา แล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence: IOC) โดยค่า IOC ที่ได้อยู่ระหว่าง 0.67-1.00

ปีที่ 31 ฉบับที่ 4 ตุลาคม-ธันวาคม 2568 ISSN 2985-2196 (Online)

4) นำแบบสัมภาษณ์ไปใช้กับผู้ให้ข้อมูล 20 คน แล้ววิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ระยะที่ 2 การศึกษาการบริหารจัดการการวัดและประเมินผลการศึกษาในโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ ศึกษาจากผู้ให้ข้อมูลจำนวนทั้งหมด 5 คน ใช้วิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษาจำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษาจำนวน 1 คน หัวหน้าฝ่ายวิชาการจำนวน 1 คน หัวหน้าฝ่ายงานวัดและประเมินผลการศึกษาจำนวน 1 คน และครูผู้สอนจำนวน 1 คน จากโรงเรียนบ้านเชิงดอยสุเทพ ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ได้รับรางวัลชนะเลิศนวัตกรรมการบริหารจัดการ ประเภทผู้บริหารสถานศึกษาที่มีการดำเนินการบริหารงานด้านการวัดและประเมินผลทางการศึกษาที่เป็นเลิศ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการบริหารจัดการการวัดและประเมินผลการศึกษา โดยมีวิธีการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1) นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ผลระยะที่ 1 มาสร้างแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการบริหารจัดการการวัดและประเมินผลการศึกษา

2) นำแบบสัมภาษณ์เสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน พิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา แล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยค่า IOC ที่ได้อยู่ระหว่าง 0.67-1.00

3) สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ระยะที่ 3 การสร้างแนวทางการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการวัดและประเมินผลการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายศรีบูรพา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 โดยผู้วิจัยนำข้อมูลจากการวิเคราะห์ผลระยะที่ 1 และระยะที่ 2 มาร่างเป็นแนวทาง และให้กลุ่มผู้เชี่ยวชาญจำนวนทั้งหมด 7 คน ร่วมสนทนากลุ่มเพื่อพิจารณาแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะ และประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 จำนวน 1 คน ศึกษานิเทศก์จำนวน 1 คน หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมการศึกษาจำนวน 1 คน อาจารย์มหาวิทยาลัยจำนวน 1 คน ผู้อำนวยการสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายศรีบูรพาจำนวน 2 คนและผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศจำนวน 1 คน โดยคัดเลือกแบบเจาะจงเฉพาะผู้ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการการวัดและประเมินผลการศึกษามากกว่า 5 ปีขึ้นไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการวัดและประเมินผลการศึกษา เป็นแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีวิธีการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1) นำข้อมูลที่ได้จากร่างแนวทางที่ได้พัฒนาขึ้นมาจัดทำแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการวัดและประเมินผลการศึกษา

2) นำแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้เสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน พิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา แล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยค่า IOC ที่ได้อยู่ระหว่าง 0.67-1.00

Vol.31 No.4 October-December 2025 ISSN 2985-2196 (Online)

3) นำแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ให้ผู้ร่วมสนทนากลุ่มทำการประเมิน แล้ววิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาการบริหารจัดการการวัดและประเมินผลการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายศรีบูรพา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1

1.1) ผลการสอบถามครูผู้สอนจำนวนทั้งหมด 110 คน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 55.18) มีอายุระหว่าง 41-50 ปี (ร้อยละ 32.73) มีระดับการศึกษาปริญญาตรี (ร้อยละ 51.82) มีการปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดกลาง (ร้อยละ 92.73) และมีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี (ร้อยละ 48.18) ทั้งนี้พบว่า ในภาพรวมการบริหารจัดการการวัดและประเมินผลการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายศรีบูรพา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 มีการบริหารจัดการการวัดและประเมินผลการศึกษาอยู่ในระดับน้อย (μ = 2.15, σ = 0.28) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับน้อย (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการบริหารจัดการการวัดและประเมินผลการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายศรีบูรพา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1

การบริหารจัดการการวัดและประเมินผลการศึกษา	μ	σ	ระดับ
1. ด้านการส่งเสริมการวัดและประเมินผลการศึกษา	1.88	0.32	น้อย
2. ด้านการส่งเสริมและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการศึกษา	2.20	0.34	น้อย
3. ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล การวัดและประเมินผลการศึกษา	2.22	0.41	น้อย
4. ด้านการจัดสอบทางการศึกษา	2.31	0.39	น้อย
รวมเฉลี่ย	**2.15**	**0.28**	**น้อย**

1.2) ผลการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วยผู้บริหารและผู้ปฏิบัติการด้านการวัดและประเมินผลทั้งหมด 20 คน เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารจัดการการวัดและประเมินผลการศึกษา พบว่า 1) ด้านการส่งเสริมการวัดและประเมินผลการศึกษา สถานศึกษายังขาดการพัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้ความเข้าใจในการวัดและประเมินผลการศึกษา 2) ด้านการส่งเสริมและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการศึกษา สถานศึกษายังขาดการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลาย 3) ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการวัดและประเมินผลการศึกษา สถานศึกษายังขาดการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการวัดและประเมินผลการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และ 4) ด้านการจัดสอบทางการศึกษา สถานศึกษายังขาดการวางแผน ขาดการวิเคราะห์วิธีการ

ปีที่ 31 ฉบับที่ 4 ตุลาคม-ธันวาคม 2568 ISSN 2985-2196 (Online)

และรูปแบบในการดำเนินการทดสอบทางการศึกษา โดยสถานศึกษายังยึดแนวทางการปฏิบัติแบบเดิม และยังไม่มีการพัฒนาคลังข้อสอบตามมาตรฐานการศึกษา

2. ผลการศึกษาการบริหารจัดการการวัดและประเมินผลการศึกษาในโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ ผลการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศจำนวน 5 คน มีรายละเอียดดังนี้

2.1) ด้านการส่งเสริมการวัดและประเมินผลการศึกษา พบว่า ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถและเป็นผู้นำในการส่งเสริมการวัดและประเมินผลการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ สนับสนุนการจัดทำคู่มือเพื่อเป็นแนวทางในการวัดและประเมินผลการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม จัดอบรมและส่งเสริมให้ครูผู้สอนพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา สนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และขับเคลื่อนการดำเนินงานการวัดและประเมินผลการศึกษาตามวงจรคุณภาพ PAOR

2.2) ด้านการส่งเสริมและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการศึกษา พบว่า ผู้บริหารส่งเสริมครูผู้สอนให้ร่วมกันวางแผนการสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่หลากหลาย แลกเปลี่ยนเรียนรู้และรวบรวมเครื่องมือการวัดและประเมินผลการศึกษาให้ตรงตามเป้าหมาย บนพื้นฐานการแปลผลที่ถูกต้องและคุ้มค่า ด้วยความยุติธรรม และมีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง

2.3) ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการวัดและประเมินผลการศึกษา พบว่า ผู้บริหารจัดระบบการนิเทศติดตามเพื่อตรวจสอบและประเมินผลด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มอบหมายผู้รับผิดชอบให้จัดทำรายงานทุกครั้ง และสะท้อนผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในการวัดและประเมินผลการศึกษา

2.4) ด้านการจัดการทดสอบทางการศึกษา พบว่า ผู้บริหารสามารถบริหารจัดการอย่างมืออาชีพในการวิเคราะห์และวางแผนการทดสอบทางการศึกษาให้ครอบคลุมทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ สอดคล้องตามที่กระทรวงศึกษาธิการและสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติกำหนดไว้ สนับสนุนการสร้างโปรแกรมระบบบันทึกข้อมูลนักเรียนรายบุคคล พัฒนาคลังข้อสอบของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ตลอดทั้งดำเนินการจัดสอบทางการศึกษาตามแผนงานที่กำหนดไว้

3. ผลการสร้างแนวทางการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการวัดและประเมินผลการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายศรีบูรพา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1

แนวทางการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการวัดและประเมินผลการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายศรีบูรพา ยึดค่านิยม SBP 3 ประการ โดยใช้วงจรคุณภาพ PAOR ในการบริหารจัดการการวัดและประเมินผลการศึกษา ซึ่งทุกขั้นตอนของการดำเนินงาน ผู้บริหารมีหน้าที่ในการสนับสนุนให้บุคลากรเรียนรู้ร่วมกันผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

3.1) ค่านิยม SBP คือ ค่านิยมที่ผู้บริหารควรยึดถือปฏิบัติ ประกอบด้วย

1) ความฉลาด (Smart) หมายถึง ความเชี่ยวชาญในการนำของผู้บริหารและการกำหนดทิศทางการดำเนินงานให้ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจจนเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา

Vol.31 No.4 October-December 2025 ISSN 2985-2196 (Online)

สามารถพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานได้

2) สร้างความสัมพันธ์ (Build Relationships) หมายถึง การเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อครูผู้สอนเพื่อส่งเสริมการวัดและประเมินผลการศึกษา โดยผู้บริหารสนับสนุนให้ครูผู้สอนแลกเปลี่ยนเรียนรู้เทคนิควิธีการวัดและประเมินผลร่วมกันผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ตลอดทั้งร่วมกันตรวจสอบทบทวนผลการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาการวัดและประเมินผลการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

3) ความเป็นมืออาชีพ (Professional) หมายถึง ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารในการบริหารจัดการการวัดและประเมินผลการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ โดยใช้วงจรคุณภาพ PAOR ในการวางแผน การดำเนินงาน การสังเกตการณ์และการสะท้อนผล เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

3.2) วงจรคุณภาพ PAOR คือ กระบวนการบริหารที่ผู้บริหารใช้บริหารจัดการการวัดและประเมินผลการศึกษา ประกอบด้วย

1) การวางแผนการบริหารจัดการการวัดและประเมินผลการศึกษา (Planning: P) เป็นการกำหนดเป้าหมายและวางแผนการดำเนินงานวัดและประเมินผลการศึกษาไว้ล่วงหน้า เพื่อให้สามารถบรรลุตามเป้าหมายของแผนงานได้ โดยผู้บริหารสถานศึกษารวมถึงบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาร่วมมือกัน

2) การปฏิบัติการบริหารจัดการการวัดและประเมินผลการศึกษา (Action: A) เป็นการบริหารการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ โดยการควบคุม กำกับ และพัฒนาครูผู้สอนด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

3) การสังเกตการณ์การบริหารจัดการการวัดและประเมินผลการศึกษา (Observation: O) เป็นการนิเทศติดตามผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติการบริหารงานการวัดและประเมินผลการศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาประสิทธิภาพการวัดและประเมินผลการศึกษา

4) การสะท้อนกลับการบริหารจัดการการวัดและประเมินผลการศึกษา (Reflection: R) เป็นการป้อนกลับข้อมูลผลการนิเทศและการสังเกตการณ์เพื่อใช้ในการปรับปรุงการปฏิบัติงานของครูผู้สอนให้มีการวัดและประเมินผลการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

3.3) ชุมชนแห่งการเรียนรู้การบริหารจัดการการวัดและประเมินผลการศึกษา (PLC for educational measurement and evaluation administration) คือ ชุมชนแห่งการเรียนรู้ที่ผู้บริหารและครูผู้สอนร่วมกันสร้างขึ้นเพื่อแบ่งปันแนวคิด แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และหาวิธีการใหม่ๆ ในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน รวมถึงการวัดและประเมินผลการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ประกอบด้วย

1) ด้านการส่งเสริมการวัดและประเมินผลการศึกษา ผู้บริหารเป็นผู้นำในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ โดยครูผู้สอนร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะการวัดและประเมินผลการศึกษา

2) ด้านการส่งเสริมและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการศึกษา ผู้บริหารเป็นผู้นำในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ โดยครูผู้สอนร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลที่

ปีที่ 31 ฉบับที่ 4 ตุลาคม-ธันวาคม 2568 ISSN 2985-2196 (Online)

หลากหลาย ยึดหลักประสิทธิภาพการวัดและประเมินผลการศึกษา ประกอบด้วย ความหลากหลาย ตรงตามเป้าหมาย ความถูกต้อง ความคุ้มค่า และความยุติธรรม

3) ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการวัดและประเมินผลการศึกษา ผู้บริหารเป็นผู้นำในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ โดยครูผู้สอนร่วมกันนำข้อมูลที่ได้จากการนิเทศและติดตามผลมาใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการวัดและประเมินผลการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4) ด้านการจัดสอบทางการศึกษา ผู้บริหารเป็นผู้นำในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ โดยครูผู้สอนร่วมกันพัฒนาคลังข้อสอบและดำเนินการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการจัดสอบ รวมถึงการวัดและประเมินผลให้ตรงตามเป้าหมายและครอบคลุมทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการวัดและประเมินผลการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายศรีบูรพา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 คน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$= 4.60, S.D. = 0.32) และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$= 4.87, S.D. = 0.18)

อภิปรายผลการวิจัย

1. การบริหารจัดการการวัดและประเมินผลการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายศรีบูรพา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 พบว่า ในภาพรวมมีการดำเนินการบริหารอยู่ในระดับน้อย เนื่องจากสถานศึกษาเข้าใจว่าครูผู้สอนได้ใช้วิธีการวัดและประเมินผลการศึกษาที่หลากหลายและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องแล้ว สอดคล้องกับงานวิจัยของ Aree-uea, Chowakeeratiphong & Arunyawong (2016) ที่กล่าวว่า ครูผู้สอนมีความรู้ด้านการวัดและประเมินผลไม่เพียงพอ ผู้บริหารจึงควรกำกับ ติดตามและพัฒนาครูผู้สอนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในการบริหารจัดการการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นหน้าที่ที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อีกทั้งยังเป็นข้อมูลสะท้อนกลับถึงผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอน ผู้บริหารจึงควรส่งเสริมการวัดและประเมินผลการศึกษาที่หลากหลายและตรงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ Panropru & Prasan (2021) ที่ได้กล่าวว่า การบริหารจัดการการวัดและประเมินผลการศึกษาเป็นกระบวนการในการสะท้อนผลการปฏิบัติงานด้านคุณภาพของผู้เรียนและประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน เพื่อใช้ในการตรวจสอบความสอดคล้องในการวัดและประเมินผลการศึกษากับวัตถุประสงค์ทางการศึกษาที่กำหนดไว้ ผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการวัดและประเมินผลการศึกษา โดยใช้รูปแบบและวิธีการที่หลากหลายและมีคุณภาพ

Vol.31 No.4 October-December 2025 ISSN 2985-2196 (Online)

2. การบริหารจัดการการวัดและประเมินผลการศึกษาในโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ สามารถอภิปรายได้ ดังนี้

2.1) ด้านการส่งเสริมการวัดและประเมินผลการศึกษา พบว่า สถานศึกษามีการจัดทำคู่มือเพื่อเป็นแนวทางในการวัดและประเมินผลการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งคู่มือเปรียบเสมือนแนวทางในการดำเนินงานเพื่อให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติตามหลักการและวิธีการได้อย่างถูกต้อง สอดคล้องกับ Thungphloi (2021) ซึ่งกล่าวถึงความสำคัญของการจัดทำคู่มือและพัฒนาคู่มือการบริหารจัดการในสถานศึกษา ซึ่งจะช่วยให้สถานศึกษามีแนวทางในการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนดไว้

2.2) ด้านการส่งเสริมและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการศึกษา พบว่า สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้เครื่องมือการวัดและประเมินผลการศึกษาที่หลากหลาย โดยการทดสอบ การสังเกต การประเมินจากชิ้นงาน และเทคนิควิธีการต่างๆ นั้น จะช่วยให้ครูผู้สอนสามารถตรวจสอบคุณภาพของผู้เรียนได้ครบทุกด้านและทราบข้อบกพร่องของผู้เรียนรายบุคคล เพื่อทำการวางแผนปรับปรุงพัฒนาให้ตรงจุดต่อไป สอดคล้องกับ Thaphan & Wangsrikoon (2022) ที่กล่าวถึงความสำคัญของการวัดและประเมินผลของผู้เรียนด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และสามารถพัฒนาได้อย่างเต็มศักยภาพ

2.3) ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล การวัดและประเมินผลการศึกษา พบว่า สถานศึกษาจัดระบบการนิเทศติดตามเพื่อตรวจสอบและประเมินผลด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล เป็นการให้ข้อเสนอแนะแก่บุคลากรและยกระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับ Wongchai & Tantranont (2022) ซึ่งกล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารในการกำกับติดตาม และประเมินผล เพื่อแนะนำ ส่งเสริม สนับสนุนให้การปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กร

2.4) ด้านการจัดการทดสอบทางการศึกษา พบว่า สถานศึกษามีการดำเนินการจัดสอบทางการศึกษาครอบคลุมทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งการจัดสอบทางการศึกษาเป็นการสะท้อนคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและคุณภาพของผู้เรียน สอดคล้องกับ Bunsalee & Ruangmontri (2021) ที่กล่าวว่า การจัดการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานเป็นการวัดและพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน จึงถือเป็นภารกิจที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาในการติดตามการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ พร้อมทั้งนำผลที่ได้ไปปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

3. แนวทางการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการวัดและประเมินผลการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายศรีบูรพา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 พบว่า

3.1) ผู้บริหารควรยึดค่านิยม SBP 3 ประการ ประกอบด้วย 1) ความฉลาด หมายถึง ความเชี่ยวชาญของผู้บริหารในการนำและพัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้ความสามารถด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนการวัดและประเมินผลการศึกษาของสถานศึกษา ผู้บริหาร

ปีที่ 31 ฉบับที่ 4 ตุลาคม-ธันวาคม 2568 ISSN 2985-2196 (Online)

จึงควรมีความรู้ความเชี่ยวชาญในการนำพาองค์กรให้ประสบความสำเร็จตรงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับ Chiangtong & Sudararat (2023) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ต้องเป็นผู้นำทางวิชาการที่เข้มแข็ง มีความเชี่ยวชาญ ฉลาดหลักแหลมในการนำและจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชา ร่วมพัฒนา ส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากรให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งมุ่งสู่ความสำเร็จของการจัดการองค์กรที่มีประสิทธิภาพต่อไป 2) สร้างความสัมพันธ์ หมายถึง การเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อครูผู้สอนเพื่อส่งเสริมการวัดและประเมินผลการศึกษา ซึ่งการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีก่อให้เกิดความช่วยเหลือและความร่วมมือกันในการพัฒนาการวัดและประเมินผลการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ Chinworapanya, Sarnswang & Buasuwan (2020) ที่กล่าวว่า การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีทั้งผู้บริหารการศึกษา ครูผู้สอน และผู้เรียน ก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการพัฒนางานวิชาการ ผู้บริหารจึงต้องเป็นผู้นำในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ก่อให้เกิดความรัก สร้างความผูกพันและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งจะช่วยให้องค์กรนั้นบรรลุตามวัตถุประสงค์ 3) ความเป็นมืออาชีพ หมายถึง ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารในการบริหารงานวัดและประเมินผลการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้บริหารมืออาชีพควรเป็นผู้นำที่มีความรู้ความสามารถ มีระบบและกระบวนการในการส่งเสริมและพัฒนาครูผู้สอนให้มีประสิทธิภาพในการวัดและประเมินผลการศึกษา สอดคล้องกับ Nunart, et al. (2021) ที่กล่าวว่า ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารและครูผู้สอนจะช่วยให้องค์กรพัฒนาไปสู่ความสำเร็จ ผู้บริหารการศึกษาต้องพัฒนาตนเองเป็นผู้นำที่มีความรู้ความสามารถ สร้างทีมงาน พัฒนางานวิชาการ รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้สอนสามารถจัดการเรียนรู้สู่การพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพได้

3.2) การบริหารจัดการการวัดและประเมินผลการศึกษาสามารถใช้วงจรคุณภาพ PAOR ในการดำเนินงานตามค่านิยม SBP 3 ประการ เพื่อให้เกิดการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ Moolsan (2021) ที่กล่าวว่า กระบวนการ PAOR เป็นกระบวนการที่ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำไปใช้เพื่อพัฒนาศักยภาพครูผู้สอนด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา และมุ่งให้ครูผู้สอนมีวิธีการในการวัดและประเมินผลการศึกษาที่หลากหลายเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ โดยกระบวนการ PAOR ประกอบด้วย 1) การวางแผนการบริหารจัดการการวัดและประเมินผลการศึกษา (Planning: P) เป็นการกำหนดทิศทางการปฏิบัติงานการวัดและประเมินผลการศึกษาไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นระบบ ทำให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการได้ตามขั้นตอนที่สอดคล้องกับเป้าหมายและระยะเวลาที่กำหนด สอดคล้องกับ Sronsomrit (2020) ที่กล่าวว่า การวางแผนถือเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุด ผู้บริหารต้องกำหนดเป้าหมายและแนวทางการปฏิบัติงาน เพื่อให้สามารถบรรลุตามเป้าหมายของแผนงานได้ 2) การปฏิบัติการบริหารจัดการการวัดและประเมินผลการศึกษา (Action: A) โดยผู้บริหารมีหน้าที่ในการบริหารและควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามที่แผนงานที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับ Sronsomrit (2020) ที่ได้กล่าวว่า ผู้บริหารควรดำเนินการปฏิบัติตามแผนงานที่ได้ระบุไว้ เพื่อให้แผนการดำเนินงานบรรลุผล 3) การสังเกตการณ์การบริหารจัดการการวัดและประเมินผลการศึกษา (Observation : O) โดยผู้บริหารต้องเป็นผู้นิเทศและสังเกตการณ์ มีการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการและผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการสะท้อนกลับของกระบวนการ สอดคล้องกับ

Vol.31 No.4 October-December 2025 ISSN 2985-2196 (Online)

Moolsan (2021) ที่กล่าวว่า การสังเกตการณ์เป็นการรวบรวมข้อมูลระหว่างการดำเนินงานและภายหลังการดำเนินงานตามแผน ผู้บริหารควรใช้วิธีการสังเกตการณ์ทุกครั้ง และยังสอดคล้องกับ Aimchuen (2023) ที่กล่าวว่า การนิเทศการศึกษาของผู้บริหารมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อคุณภาพการจัดการศึกษา ส่งผลให้ผู้รับการนิเทศเข้าใจถึงจุดเด่น และจุดที่ควรปรับปรุงพัฒนา เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4) การสะท้อนกลับการบริหารจัดการการวัดและประเมินผลการศึกษา (Reflection: R) โดยผู้บริหารต้องให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อให้ครูผู้สอนนำไปปรับปรุงพัฒนาการวัดและประเมินผลให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ Sungrugsa & Thammapipon (2020) ที่กล่าวว่า การสะท้อนผลเป็นข้อมูลย้อนกลับและเป็นวิธีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีหนึ่ง ซึ่งจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง หรือการพัฒนาที่ต่อเนื่องอย่างมีประสิทธิภาพ

3.3) ในการบริหารจัดการการวัดและประเมินผลการศึกษา ผู้บริหารมีหน้าที่ในการสนับสนุนให้บุคลากรเรียนรู้ร่วมกันผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ซึ่งชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพจะก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในการปรับปรุงพัฒนาการวัดและประเมินการศึกษาของสถานศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ Smith & Sinjindawong (2022) ที่กล่าวว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นองค์ประกอบหนึ่งของการบริหารสถานศึกษาที่ผู้บริหารควรนำไปใช้เพื่อพัฒนางานวิชาการให้มีคุณภาพ และยังสอดคล้องกับ Charoensiri & Nillapan (2021) ที่กล่าวว่า การพัฒนาครูด้วยชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพส่งผลให้ครูมีความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และสามารถวัดและประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุกที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

4. ผลการประเมินแนวทางการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการวัดและประเมินผลการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายศรีบูรพา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 พบว่า มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะแนวทางที่พัฒนาขึ้นเป็นแนวทางที่เป็นระบบและมีความชัดเจน มีกระบวนการตามขั้นตอนที่สามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการวัดและประเมินผลการศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพ PAOR ซึ่งจะส่งผลให้ผู้บริหารสามารถวางแผน ผลักดันการปฏิบัติงาน สังเกตการณ์ และสะท้อนกลับผลที่ได้จากการบริหารจัดการวัดและประเมินผลการศึกษามาปรับปรุงคุณภาพทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ Pannarai (2022) ที่กล่าวว่า การดำเนินการใดๆ ที่มีการกำหนดลำดับขั้นตอน แนวทางและกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความต่อเนื่องและมีรายละเอียดที่ชัดเจน สามารถที่จะนำไปสู่การบริหารและการปฏิบัติงานทุกอย่างให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารควรนำแนวทางการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการวัดและประเมินผลการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายศรีบูรพา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 ไปทดลองใช้ในสถานศึกษา เพื่อให้มีวิธีการดำเนินงานที่เป็นระบบและชัดเจนยิ่งขึ้น

ปีที่ 31 ฉบับที่ 4 ตุลาคม-ธันวาคม 2568 ISSN 2985-2196 (Online)

2. ผู้บริหารควรมีการวางแผน ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการใช้แนวทางการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการวัดและประเมินผลการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายศรีบูรพา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 เพื่อปรับปรุงให้แนวทางมีความเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษามากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยแห่งความสำเร็จในการบริหารจัดการการวัดและประเมินผลการศึกษา เพื่อนำไปใช้ประกอบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ

2. ควรศึกษาแนวทางการบริหารจัดการการวัดและประเมินผลการศึกษาที่มีประสิทธิภาพจากโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศอื่นๆ เพื่อนำผลการศึกษามาเทียบเคียงและปรับใช้ให้เข้ากับบริบทของสถานศึกษา

References

Aimchuen, S. (2023, January-March). The Role of Internal Supervision of School Administrators in the Digital Age under Phetchaburi Primary Education Area Office 2. **Journal of Educational Innovation and Research, 7**(1), 310-322. [In Thai]

Aree-uea, S., Chowakeeratiphong, T., & Arunyawong, R. (2016, July-September). Strategie Management Model for Learning Measurement and Evaluation in Basic Primary Schools under Kamphaeng Phet Primary Education Service Areas. **Journal of Education Naresuan University, 18**(3), 174-188. [In Thai]

Bunsalee, K., & Ruangmontri, K. (2021, January-April). Strategies for Developing Learning Organization of Schools Subsidiary to the Secondary Educational Service Office Khon Kaen. **The Journal of Mahasarakham Rajabhat University, 15**(1), 205-219. [In Thai]

Charoensiri, M., & Nillapan, M. (2021). The Development of a School-based Professional Learning Community Model for the Enhancing Learning Management Competency on Active Learning Conceptsthat Promote Innovation of Elementary Students. **Journal of Education, Silpakorn University, 19**(1), 236-252. [In Thai]

Chiangtong, C., & Sudararat, S. (2023, September-December). Super Leadership of School Adiministrators under Nonthaburi Primary Educational Service Area Office 1. **Journal of MCU Ubon Review, 8**(3), 629-640. [In Thai]

Chinworapanya, N., Sarnswang, S., & Buasuwan, P. (2020, July-December). Relationship Between Organizational Commitment and Participation in Academic Administration of Private Primary School Teachers, Bang Lamung School Group, Chonburi Provincial Education Office. **Journal of Educational Administration, 17**(33), 34-45. [In Thai]

Vol.31 No.4 October-December 2025 ISSN 2985-2196 (Online)

Ministerial Regulations of Prescribing Criteria and Administration Decentralization Methods for Administration and Educational Management B.E. 2550. (2007, 16 May). Gazette, 124, 24A, 29-36. [In Thai]

Moolsan, W. (2021, July-September). The Teacher Development Using PAOR Process in Learning Management to Promoting Analytical Thinking Skill of Students in Ban Sukcharoen School Under Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 1. **E-Journal of Education Studies, Burapha University, 3**(3), 38-53. [In Thai]

Nunart, N., et al. (2021, October-December). Characteristics and Guidelines for the Development of the Processional School Administrators in Nakhon Sawan Area under the Office of Basic Education Commission. **The Golden Teak: Humanity and Social Science Journal, 27**(4), 25-32. [In Thai]

Office of the Basic Education Commission. (2019). **The Basic Education Core Curriculum B.E. 2551 (Revised Version B.E. 2562)**. Bangkok: Ministry of Education. [In Thai]

Office of the Education Council. (2017). **National Education Plan B.E. 2560-2579.** Bangkok: Prikwarn Graphic Co., LTD. [In Thai]

Pannarai, T. (2022). **Factors Affecting the Performance of Personnel of the Songkhla Provincial Administration Organization Graduate School**. Master's thesis of Public Administration the Prince of Songkla University. [In Thai]

Panropru, P., & Prasan, A. (2021, May-August). The Role of Administrator on Academic Affairs Management under Surat Thani Primary Educational Service Area Office 3. **Narkbhutparitat Journal Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, 13**(2), 191-200. [In Thai]

Smith, P., & Sinjindawong, N. (2022, October-December). Administration Guildelines of Small Schools in Suphanburi Province Educational Service Area 3 to Keep Up with Changes in the Disruption Era. **The Golden Teak: Humanity and Social Science Journal, 28**(4), 125-141. [In Thai]

Sri Burapha Network Group. (2023). **Academic Administration Monthly Report for the Sri Burapha Network Group of 30 June 2023 No. 8/2566**. Chiang Mai: Sri Burapha Network Group. [In Thai]

Sronsomrit, N. (2020, September-December). Teacher’s Ability Development Process in Integrated Student-Centered Learning Management Through Participatory Action Research. **Journal of Teacher Professional Development, 1**(3), 94-108. [In Thai]

ปีที่ 31 ฉบับที่ 4 ตุลาคม-ธันวาคม 2568 ISSN 2985-2196 (Online)

Sungrugsa, N., & Thammapipon, S. (2020, July-December). Methodoloy Technique and Tools for Learning Evaluate of Learner. **Silpakorn Educational Research Journal, 12**(2), 1-15. [In Thai]

Thanasri, P., Sriprasertpap, K., & Sikkhabandit, S. (2020, January-April). The Study of Components and Necessities of Measuring and Evaluating Learning Outcomes for Basic Education Institutions. **Journal of Educational Review Faculty of Educational in MCU, 9**(1), 263-275. [In Thai]

Thaphan, W., & Wangsrikoon, A. (2022, September-October). A Study of Educational Measurement and Evaluation Conditions of Schools under the Secondary Educational Service Area Office Phitsanulok Uttaradit. **The Journal of Research and Academics, 5**(5), 37-49. [In Thai]

Thungphloi, N. (2021, January-April). A Development of Manual for Student Affairs Management of Schools under Secondary Educational Service Area Office 11 in Surat Thani Province. **Western University Research Journal of Humanities and Social Science, 7**(1), 49-61. [In Thai]

Wongchai, N., & Tantranont, N. (2022, July-September). Internal Supervision Administration Guidelines of Kalayaniwattana Educational Quality Development Network Schools for Chiang Mai Primary Educational Service Area Office 6. **The Journal of Development Administration Research, 12**(3), 486-499. [In Thai]